

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

ТЕХНОЛОГІЧНА ІНСТРУКЦІЯ
зі штучного відтворення і вирощування
життєстійкої молоді рідкісних та зникаючих
видів ряду лососеподібних для зариблення
природних водойм

Київ — 2025

УДК 639.371.1:639.3.03

T-38

Рецензент:

А. В. ВАЩЕНКО — с. н. с. лабораторії іхтіопатології ІРГ НААН, канд. с.-г. наук

Технологічна інструкція зі штучного відтворення і вирощування життєстійкої молоді рідкісних та зникаючих видів ряду лососеподібних для зариблення природних водойм / авт.-упор. Кучерук А. І., Мрук А. І. Київ : Інститут рибного господарства НААН, 2025. 25 с.

У технологічній інструкції наведені дані щодо вирощування життєстійкої молоді аборигенних видів риб родини лососевих (дунайських лосось, європейський харіус, струмкова форель). Оскільки статус даних риб характеризується як «рідкісні та зникаючі», одним із головних завдань серед проблем відтворення лососеподібних є вирощування молоді для зариблення у річкову мережу Карпатського регіону.

Інструкція розглянута координаційно-методичною радою Інституту рибного господарства НААН (протокол № 3 від 13 листопада 2025 року).

Затверджено вченою радою Інституту рибного господарства НААН (протокол № 13 від 14 листопада 2025 року).

ISBN 978-617-8580-30-8

© Інститут рибного господарства НААН

ЗМІСТ

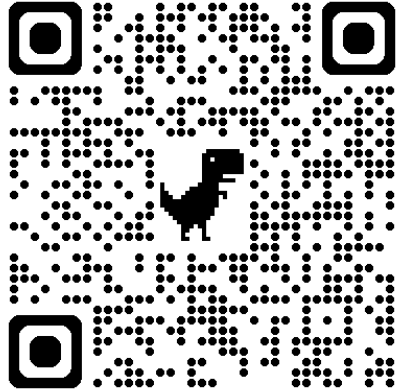
ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТІВ ВІДТВОРЕННЯ.....	3
1.1. Струмкова форель.....	3
1.2. Європейський харіус.....	4
1.3. Дунайський лосось.....	6
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЖИТТЄЗДАТНОЇ МОЛОДІ ЛОСОСЕПОДІБНИХ ВИДІВ РИБ.....	9
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25

ВСТУП

На сьогодні збереження біологічного різноманіття водних екосистем стає все важливішим. Рідкісні види риб, безсумнівно, є найвразливішим компонентом біорізноманіття, який слугує чутливим інтегральним індикатором несприятливих екологічних змін. Відтворення чисельності популяції кожного рідкісного та зникаючого виду риб має вирішальне значення для відновлення його екосистемних функцій. Це необхідно для їх збереження та для відновлення біорізноманіття у цілому. У зв'язку з цим, лососеві риби викликають значний інтерес науковців та фахівців з рибництва. Одним із заходів збереження популяції, який зазвичай, використовується для ряду лососеподібних видів риб, є зарибнення природних водотоків життєстійкою молоддю, вирощеною у штучних умовах.

За результатами проведеної роботи з вирощування життєстійкої молоді цінних лососевих видів риб в умовах рибницьких форелевих господарств Карпатського регіону, розроблена технологія вирощування молоді для зарибнення. На теперішній час штучне відтворення посідає чільне місце у стратегії збереження цінних лососевих видів риб в Україні. З цією метою було перепрофільовано ДУ «Рибоводний форелевий завод "Лопушно"», де умови вирощування максимально наближені до таких, що відповідають біологічним особливостям всіх етапів життєвого циклу європейського харіуса, струмкової форелі та дунайського лосося.

Аналіз структурних показників нативного річкового іхтіокомплексу басейну рік Карпатського регіону у рамках концепції забезпечення збалансованої структури рибного населення показує, що основними об'єктами відтворення повинні бути струмкова форель, європейський харіус та дунайський лосось.

Репозиторій Інституту рибного
господарства НААН:
<https://repo.if.org.ua/index.php>

**Технологічна інструкція зі штучного відтворення і вирощування
життєстійкої молоді рідкісних та зникаючих видів ряду лососепо-
дібних для зариблення природних водойм**

Відповідальний редактор: Симон М. Ю.
Верстка: Архангельський Є. Ю.
Літературний редактор: Швець Т. М.
Коректор: Люткевич І. С.

Інститут рибного господарства НААН,
вул. Обухівська, 135, м. Київ-164, 03164
Електронна адреса: info.iforgua@gmail.com;
тел.: +38 (044) 227-01-86.

Підписано до друку 18.12.2025 р., протокол вченої ради № 14.
Формат 60×84/16. Папір офс. Замовл. №16. Друк офсетний.
Наклад 100 прим. Друкарня ТОВ «ПРО ФОРМАТ», 02166, м. Київ,
вул. Кубанської України, 45 Б, оф.16, тел.: +38(044) 353-85-58